

Het basisartsexamen van Fouad-L

§1. Op de dag na het Rotterdamse moorddrama publiceerde de decaan van de Rotterdamse faculteit Geneeskunde (tevens bestuursvoorzitter van het Erasmus MC) een persbericht waarin hij onder meer verslag deed van de recente facultaire contacten met de verdachte:¹ *“Wij hebben in mei van dit jaar een signaal gekregen van het Openbaar Ministerie waarin stond dat onze student was veroordeeld vanwege dieren mishandeling. (...) De student had alle benodigde studiepunten behaald om een diploma in ontvangst te nemen. De examencommissie heeft toen als voorwaarde voor een diploma gesteld dat hij een psychologisch onderzoek zou ondergaan en dat de psycholoog zou verklaren dat de student geschikt zou zijn om arts te worden. (...) Maar aan die voorwaarde werd [door onze student] niet voldaan.”*

1.1 Opmerking ad 1: Bovenstaand bericht is onnauwkeurig. De Rotterdamse faculteit Geneeskunde maakt onderscheid tussen a) zijn de 179 studiepunten toegekend door de examinatoren? b) is het 180e studiepoint vrijgegeven door voorzitter CLBP (longitudinale beoordeling professionaliteit)?² c) gaat voorzitter examencommissie akkoord met de verwerking van het 180e studiepoint, waarmee beslist is dat de kandidaat geslaagd is voor het examen (het diploma is toegekend en de BIG-aanvraag kan starten)? d) na de 179 studiepunten wordt ook het 180e studiepoint verwerkt in de studievoortgangsadministratie, hetgeen uitmondt in de registratie van het diploma en de kennisgeving daarvan naar het DUO-diplomaregister; e) de ceremoniële uitreiking van het diploma.³ Kortom, wat bedoelde de decaan feitelijk toen hij berichtte dat Fouad in mei alle benodigde studiepunten behaald had: was ook het 180e studiepoint vrijgegeven door voorzitter CLBP?

1.2 Voorlopige conclusie ad 1: In een wetenschappelijk tijdschrift rapporteert Margot de Jong-Noordermeer dat Fouad alle 180 studiepunten behaald had en dat de examencommissie op basis van de artikelen 7.10 lid 2 en 7.42a WHW nader onderzoek wilde doen of de student geschikt was voor het beroep van arts.⁴ Hieruit volgt dat het 180e studiepoint was vrijgegeven door voorzitter CLBP en dat de examencommissie (stap c) aan zet was. De examencommissie is in dat verband inderdaad bevoegd om alsnog een eigen onderzoek te entameren naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus, maar zij is niet bevoegd een onderzoek uit te voeren naar de beroeps geschiktheid van de examinandus en zij is al helemaal niet bevoegd dat onderzoek uit te besteden naar derden (een externe psycholoog). Nadat de CLBP het 180e studiepoint had vrijgegeven (stap b) was Fouad dus volgens de wettelijke systematiek geslaagd voor het basisartsdiploma.

1.3 Voorgeschiedenis ad 1: Het ministerie van VWS geeft d.d. 1/2/2024 de volgende toelichting over de voorgeschiedenis.⁵ Het OM heeft in maart 2023, bij wijze van melding over een aanstaande basisarts, de rapportage van een justitieel en politieel antecedentenonderzoek toegestuurd aan de IGJ (Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd). De inspectie heeft het signaal destijds in onderzoek genomen. Het doel van het onderzoek was in eerste plaats het maken van een inschatting van het risico voor de patiëntveiligheid. De inspectie sprak naar aanleiding van de melding met de Rotterdamse faculteit Geneeskunde en heeft de student per aangetekende brief uitgenodigd voor een gesprek. Op deze uitnodiging is hij niet ingegaan, waarna de inspectie alsnog herhaaldelijk heeft geprobeerd om in contact te komen. [Het is niet duidelijk of destijds

¹ <https://www.erasmusmc.nl/nl-nl/artikelen/de-dag-na-het-incident> (29/9/2023)

² <https://www.eur.nl/erasmusmc/over-ons/examencommissie-en-clbp/commissie-longitudinale-beoordeling-professionaliteit>

³ <https://stip.erasmusmc.nl/Geneeskunde/393>

⁴ Geen diploma – het iudicium abeundi. *Nederlands Tijdschrift voor Onderwijsrecht*, oktober 2023, nr.3

⁵ Zie de schriftelijke Kamervragen d.d. 16/10/2023 van Fleur Agema (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20232024-350.html>) en de antwoorden daarop d.d. 1/2/2024 van het ministerie VWS (<https://open.overheid.nl/documenten/f9edd046-34a7-4a40-8783-7477eb5fc0df/file>).

al een afschrift van de OM-rapportage naar hem is gestuurd, hetzij door het OM dan wel door de IGJ.]

§2. De rapportage van een justitieel en politieel antecedentenonderzoek werd door een juriste van het OM-Rotterdam verstuurd aan de voorzitter van de examencommissie, met een afschrift aan examenkandidaat Fouad-L. De rapportage werd vervolgens door hem gepubliceerd op het discussieforum 4Chan.⁶ Daaruit wordt niet duidelijk of het OM dit signaal op eigen initiatief heeft gegeven of dat het OM de rapportage op verzoek van de faculteit heeft toegestuurd. Wel blijkt uit de rapportage waarom het OM gemeend heeft dit signaal te moeten geven. Geparafraseerd: *Het is aan het OM bekend dat u als examencommissie voornemens bent aan Fouad-L het basisartsdiploma toe te kennen. Het OM informeert u in uw hoedanigheid als verstreker van basisartsdiploma's. De bijgaande rapportage van het antecedentenonderzoek wordt u verstrekt met als doel u te ondersteunen bij het nemen van uw beslissing het diploma al dan niet aan de betrokkene toe te kennen.* Deze toelichting is interessant: a) Het signaal is niet bedoeld als een waarschuwing dat deze student op dit moment of in de nabije toekomst een direct gevaar zou vormen voor zijn omgeving. En b) het is volgens het OM evenmin de bedoeling dat de verstrekte informatie gebruikt zou worden voor het volvoeren van een Iudicium Abeundi ex artikel 7.42a WHW (om deze student op de valreep alsnog uit de opleiding te verwijderen).

§3. Het artsblad Medisch Contact (29/9/2023) publiceerde een kort artikel over de bevoegdheid van het OM privacygevoelige informatie met derden te delen: onder welke omstandigheden mag het OM zo'n signaal aan derden (bv. een examencommissie) sturen?⁷ Antwoord van het Parket-Generaal (stafafdeling van het OM): dat mag alleen in geval van een zwaarwegend algemeen belang. Mijn tentatieve conclusie met betrekking tot de casus-Fouad: in dit geval is van een zwaarwegend algemeen belang geen sprake, tenzij de wetgever aan de examencommissie een onbeperkte volmacht zou hebben gegeven om examenkandidaten wegens beroepsongeschiktheid het diploma te weigeren (quod non, zie artikel 7.10 lid 2 WHW).

§4. De bevoegdheden van het OM voor informatieverstrekking aan derden zijn geregeld in artikel 39f van de *Wet strafvorderlijke en justitiële gegevens*.⁸ Mijn resterende vraag: is een taakstraf van 40 uur een voldoende aanleiding voor informatieverstrekking aan derden?

§5. Een bijkomende toetsing van de zwaarwegendheid van het OM-signaal richting examencommissie is volgens mij: zou er een ramp gebeuren als Fouad gewoon zijn diploma Basisarts had gekregen? Met het diploma Basisarts op zak had hij bij het CIBG in Den Haag een aanvraag moeten indienen om te worden ingeschreven in het BIG-register. Daartoe moet hij twee papieren overleggen: het behaalde diploma en een recente Verklaring Omtrent het Gedrag.⁹ De VOG moet worden aangevraagd bij de Screeningsautoriteit Justis.¹⁰ Als de aanvrager een strafblad heeft (zoals Fouad-L), gaat Justis nader toetsen in het licht van het functieprofiel van de aanvrager. Aanvragers voor het BIG-register worden gescreend in het licht van functieprofiel nr. 45 (Gezondheidszorg en welzijn van mens en dier). In het kader van deze nadere toetsing kan Justis een antecedentenonderzoek bij het OM aanvragen. Deze OM-rapportage wordt in dat geval van zwaarwegend algemeen belang geacht. Maar de houdbaarheid van deze denklijn staat of valt met het antwoord op de vraag gesteld in voetnoot 8.

⁶ <https://www.geenstijl.nl/5172774/post-op-4chan-van-vermoedelijke-dader-rotterdam-op-4chan-ik-ben-genie-hele-wereld-haat-ons-death-to-normies> (28/9/2023)

⁷ <https://www.medischcontact.nl/actueel/laatste-nieuws/nieuwsartikel/om-deelde-informatie-student-wegens-zwaarwegend-algemeen-belang> (29/9/2023)

⁸ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0014194/2023-11-01>; zie de column van Folkert Jensma d.d. 9/10/2023 (<https://www.nrc.nl/nieuws/2023/10/09/beholve-straffen-kan-het-om-dus-ook-cancelen-a4176548>).

⁹ Maar in de *Toelichting aanvraagformulier BIG-registratie (versie 5.5)* staat dat de aanvrager zelf geen VOG hoeft te overleggen als de BIG-aanvraag binnen drie maanden na afstuderen wordt gedaan. Betekent dit dat CIBG in dat geval namens de betrokkene informatie bij Justis inwint of is de BIG-aanvrager in dat geval niet VOG-plichtig?

¹⁰ <https://www.justis.nl/producten/verklaring-omtrent-het-gedrag>

§6. Ook de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (IGJ) kan in voorkomende gevallen zo'n OM-rapportage aanvragen, namelijk als zij meldingen of klachten over een BIG-geregistreeerde heeft ontvangen die tot een aanklacht bij het Medisch Tuchtcollege kunnen leiden. Omgekeerd kan het OM ook op eigen initiatief een waarschuwing naar de IGJ sturen op basis van het justitiële en politieke dossier van een BIG-geregistreeerde.¹¹

Wes Holleman
weblog onderwijs 3-2-2024
<https://onderwijsethiek.nl>

---

¹¹ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/politiek/artikel/5412386/inspectie-gezondheidszorg-en-jeugd-kreeg-meerdere-meldingen-over> (13/10/2023); zie verder §1.3).